

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 12 р. ав.
на пів року 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Рада державна.

Засіданє з 18. с. м.

Засіданє розпочало ся о 11 годині а скінчило ся о 5 годині. На початку відчитано письмо від міністра внутрішних справ, що протест против вибору Розенштока відкликано.

Пос. Гофман (ліберал) ставить внесенє, в котрім жадає поясненя що до послїдних подій на Вєході і що до зїзду Монархів в Петербурзі, котрий по думці внескодателя змінив становище Австро-Угорщини супротив тридержавного союзу.

Пос. Гогенбургер (нім. нац.) ставить нагляче внесенє о увільненє захистів робітничих від податків.

Пос. Лягіня жадає звороту населєню забраних знярядів домових, як кухонні ножі, що їх забрано в часі виборчої борби.

Пос. Носке (ліб.) жадає запровадження недільного спочинку в канцеляриях адвокатских.

Лін. Гутенберг відповідає на інтерпеляцію Гнєвоша о тарифі і о розкладі їзди на галицких залїзницях.

Пос. Кінман (нім. стр. люд.) ужалює ся що єму на попереднім засіданю відмовлено голосу помимо жаданя, в той спосіб, що Катрайн шез з палати. Бєсїдник зазначає, що єго сторонництво в будучє на то не позволить. Вносить, щоби найперше нараджувати ся над наглячими внесенями.

Прд. Катрайн оправдує ся, що не видів ані не чув Кінмана.

Пос. Кінман. Заповідаю, що прав наших вкорочувати не дозволимо.

Пос. Вінковський оповїдає подїю з правничою комісією. Бєсїдник підносить, що після угоди сторонництв, до комісії з 24 членів, має увійти зі сторонництв більшости 14, а 10 з опозиції, і що більшість не буде в то входити, кого опозиція собі між тих 10 покличе. При виборі комісії правничої між 10 опозиційними був і бєсїдник на картках літографованих виписаний. Не вибрано єго однак, бо узискав лиш 99 голосів т. є. виключно голоси опозиції. Біль-

шість вичеркнула єго назвище. Бєсїдник не знав що звїсні галицкі матацтва найшли і в тій палаті вальор, а що ще більше є гідне пожалованя, що найшли підмогу у декотрих партій більшости. В часі конституюваня комісії і вибору двох секретарів, було присутних лишє 13 послів а межі ними бєсїдник. Супротив сєго, що регулямін комісії постановляє, що до правосильности ухвал комісії треба більшости членів належачих до комісії, бєсїдник поставив до президентів палати і комісії правничої питанє, чи уважають вибір обох секретарів за правосильний.

Президент заявляє, що на питанє то відповість презес комісії правничої. (Протести, накликуваня, щоби президент палати відповідав).

Пос. Гофман домагає ся, щоби вести дальше наради над наглячим внесенєм Лягінї.

Пос. Окуневський повідомляє, що одержав письмо з Самбора з донесєнем, що судия слїдчий самбірського суду окружного письменно зажадав від президента палати видачи дрогобичских актів виборчих а президент тому жаданю відмовив. В Дрогобичи зєскамотовано з урни 40 карток виборчих. Ходить тут о карно-судове доходженє в тій справі. Бєсїдник питає, чому актів судови не прислано.

Президент: Справу знаю, але відповідь удїлить предсїдатель комісії легітимацийної.

Пос. Кіндерман: Та комісія не є публичною. О тїм скандалі буде згадувати ся на кождім засіданю.

Пос. Кайзер домагає ся поіменного голосованя, на що президент не годить ся.

Наступила остра вимїна слів межі соціалїетом Рєслєм а Катраїном по причині мнимого неудїленя голосу Рєслєви.

Пос. Гросє виражає погляд, що голосованє над внесенєм Гофмана є злишне, бо після регуляміну треба вперед перевести дискусію над наглячим внесенєм. По кількоразових перепалках президента з прусофілими на внесенє Шєнєрєра перервав президент засіданє на 10 минут. По перерві зажадав Гросє, щоби внесенє Гофмана роздїлено на 2 части і щоби над кождою частию осїбно голосувати.

Внесенє на усунєнє з порядку денного закона о належитостях відкинєно в поіменнім голосованю 165 голосами против 119. Більшої части Стояловцїв бракувало в сали. Вінковський, Бойко і Кремпа голосували за усунєнем закона яко обтяжаючого сєлян.

Пос. Кайзер жадав поіменного голосованя над другою частию внесеня Гофмана, а пос. Гро 10-мінутвої перерви над голосованєм. — По перерві внесенє відкинєно.

Пос. Лєміш домагає ся, щоби сєйчас приступити до нарад над внесенєм Гофмана відносно сє до розвязаня комісії легітимацийної. Домагає ся поіменного голосованя і 10-мінутвої перерви перед голосованєм.

Президент заявляє, що внесенє сє не допускає ся.

Пос. Дашинський просить о голос в справі порядку дєвнього.

Президент удїлив єму голос, заявляє однак, що палата приступає до порядку дєвнього.

Пос. Дашинський. Іменем власним і моїх товаришів мушу ту запротестувати против способу, в який нас без нашої вини трактує президент палати.

Президент: Прошу дуже пана посла...

Пос. Дашинський: Забравам голос і нераз вже лучало ся...

Президент: Панє после, не можу на то позволить!

Пос. Дашинський: Супротив сєго прошу лишє замїтити, що поставлено внесенє на поіменне голосованє і що не уходить, щоби подїбне внесенє поминути собі так нї єїло нї пало. Єсли президент не хоче зарядити голосованя над моїм внесенєм, прошу, щоби президент заштанє о сє палату, а над сим внесенєм зарядив поіменне голосованє.

Президент: Над внесенєм тим заряджу розправу при кінци засіданя. (На лївци зриває ся буря протесту. Оклики: Мусите запитати о сє палату!)

Президент кличе, що приступає до порядку дєвнього, але крики шалїють з неповздержаною силою.

Lux in tenebris lucet.

Гєтрика Сїткєвича.

(Конець.)

Став роздумувати про свою небїжку і розмовляти з нею, як то звик був робити, коли було єму дуже зле. Вкінци змучив ся, почув що слабе і заснув.

Свїчка що стояла на нічній шафці доналаovala ся повози. Полумя єї з рожевого стало сине, відтак блиснуло кілька разів і погасло. Темрява оповила зовсім робїтню.

А тимчасом на дворі краплї вогкості спали безнастанно рівно і так сумовито, мов би через них дистильовала ся темрява і сум всеї природи.

Камінка спав довго легким сном, однак нараз прокинув ся з якимсь дивним вражїнем, що щось незвичайного дїє ся в єго робїтні. На свїті свїтало. Мрамори і гіпси стали білітись. Широке, венецке вікно, що було проти лїжка наповнювалось щораз більше блїдим свїтлом.

В тїм освїтленю Камінка побачив якусь стат, що сидїла коло лїжка.

Вїтворив широко очи і вдивив ся в неї: була сє сестра милосердия.

Сидїла она непорушно, звернена трохи до вікна і з головою похиленою. Руки єї були зложєні на колїнах — здалось, що молить ся. Недужий не мїг доглянути єї лица: бачив за сє виразно білий єї корнет і темний зарпє рамен, трохи худощавих.

Серце стало єму бити якось несупокїйно, а через голову пересунуло ся питанє:

— Коли служниця могла спровадити сю сестру і як она тут увїйшла?

Відтак подумав, що може з ослабленя щось сє єму здає і примкнув очи.

Але по хвилі вїтворив їх знову.

Сестра сидїла все на тїм самім місци, непорушна, мовби затоплена в молитві.

Дивне чувство, зложєне з перестрахи і з великої радости стало піднимати волосє на голові недужого. Щось тягнуло єго взір з непонятою силою до сєї статі. Здавало ся єму, що єї вже колись бачив, але де і коли? — не памятав. Хватила єго непоборима охота побачити єї лице, але білий корнет заслонював єї, а Камінка, сам не знаючи чому, не посмїв ані відозватись, ані ворухитись, ані навіть віддихнути. Почував лишє, що чувство страху, а ра-

зом і радости переймає єго щораз сильнїше і з подивом штанє сам сєбе: що сє?

Тимчасом розвиднило ся зовсім. І що за чудовий ранок мусїв там бути на дворі! Нараз без пїяких переходів увїйшло до робїтні свїтло так крішке, ясне і радїєне, мовби сє була весна і май. Филї золотого блєску піднимаючись мов повїнь стали виповнювати комнату, заливати єї так сильно, що мрамори потонули і розпустили ся в тїй ясности, стїни злили ся з нею, відтак зникли зовсім — і Камінка найшов ся мовби на якимсь просвїтнім просторі без границь.

Нараз побачив, що і корнет на голові законницї стає тратити свою білу твердїсть, дрозить по берегах, топнїє, розпливає ся мов ясна мрака і змінює ся також в свїтло.

Законниця звернула повози лице до недужого — і нараз сєй полишений бїдак побачив в свїтлянім блєску знакомє, єто раз дороге лице своєї помершої.

Тодї зірвав ся з лїжка, а з груди єго вирвав ся крик, в який були цілі роки слїз, жало, гризот і розпуки:

— Зоєя! Зоєя!

І хвативши єї притудив до сєбе, а она також закинула єму руки на шию.

Свїтло напливало щораз більшє.

Президет: Справа полагоджена. Приступаемо до порядку дневного і уділюю голос генеральному бесідникови contra Шікерови.

Лівиця живо протестує против сего кричачи, що перед тим належить голосувати надвнесенем Дашиньского, в противнім разі нікому не дадуть промавляти. Коли буря не успокоїла ся, Катрайн опустив фотель президиальний, уступаючи місце Абрагамовичеву, котрий з удалим спокоєм, провокуючи і сидячи, кілька разів звивав Шікера, щоби розпочав бесіду.

Абрагамович наміряв кпинами протягнути в той спосіб засіданє до півночи. Коли о тім рознесла ся в палаті вість, зірвала ся правдива буря. Абрагамовичеві дістала ся порядна вязанка неприяних компліментів, почім підкочив і уділив кільком послам нагану. Учинивши се, опустив Абрагамович фотель президиальний серед сміху лівиці.

Пос. Пергелът, котрому президент уділив голосу: Кождому, кому парламентаризм лежить на серці... Шустерчич кличе: Ліберальні опуканці!

На се кількох послів з лівиці біжить до Шустерчича з загисненими кулаками. Падають грізні слова і послідні лайки.

Президент звертає ся до розлучених і майже борючих ся з собою послів з просьбою, щоби розступили ся. Так то огида, що ви тут панове виправляете.

Катрайн звиває на ново Шікера, щоби промавляв.

Шікер: Висока Палато! — Крики: Ні не вільно ще говорити, перед тим голосованє надвнесенем Дашиньского.

Катрайн супротивляє ся тому, в наслідок того послі потворили в сали кілька громад і почали забавляти ся свобідно і розмовляти і сміяти ся. Катрайн нарадив ся з Гальбаном, гр. Баденім і кількома послами і визвав знова Шікера, щоби промавляв.

Лівиця кличе: Ні! і бавить ся дальше згуртованих ся коло президиального стола. Та забава повторяє ся найшеньше 20 разів. В виду того, що регулярін приказує бесідникови, щоби стоячи говорив, Шікер змучений вичікуванем попросив президента о позволенє, щоби міг усеісти. В часі тих забавних і свобідних сцен наблизив ся Шенерер до сидячого «бесідника» Шікера і подавши єму руку запитав: «Ну, як живете — гаразд?»

Шікер: Гаразд, дякую, дуже добре... (Гомеричні сміхи в цілій палаті).

Така забава тревала 3 години. В тім часі відбували ся приватні перепалки межі поодинокими групами, як приміром межі антисемітами і прусофілами.

По довнім часі розійшла ся в палаті вість, що «бесідник» Шікер має намір просити президента о замкненє засіданя, понеже мусить... «hinaus» — таки доконче мусить, а впрочім чує ся умученим.

На се встав Катрайн і заявив: «В виду того, що спокійне провадженє нарад ині стало ся

неможливе, замкнаю засіданє (брав на лівици).

Опозиция, котра в часі того засіданя, ніби то для охолоди, казала принести кождому з осібна по склянці води, була здецидованою, елиби Катрайн не замкнув засіданя, задиспонувавши собі до сали горячі страви.

Театральний з'їзд у Москві,

В марци сего року відбув ся у Москві з'їзд театральний. На тім з'їзді обговорювали ся всякі питання до поліпшеня театру в Росії. Засіданє III. виділу з'їзду, 15 марта ст. ст., було присвяченє справі українського театру і єго становища в Росії. В сій справі прочитані були «доклади»: 1) Чернигівської управи міскої; 2) Чернигівської інтелігенції; 3) М. П. Старицкого; 4) І. К. Карпенка-Карого та А. К. Саксаганьского; 5) І. Л. Шрага. Всі они вказували та тяжкі умови серед яких змушений існувати український театр і драматична поезія.

М. П. Старицкого стріли на катедрі з'їзду жвавими оплесками. Він в своїм «докладі», казав, що українська сцена є переважно людова, стрічає співчутє у всіх верствах нашої громади, але зазнає багато утисків... По закону «не можна устроювати спеціально-малоруських театрів». Але «циркулярами» приказано, що се треба розуміти так, ніби не може бути спеціально-малоруських вистав театральних і для того треба виставляти разом, в один вечір, українську пєсу поруч з російською. З р. 1889 заборонено виставляти пєси з інтелігентного життя, навіть з міщаньского, а лиш із сільского. Далі стали зовсім забороняти пєси історичні, історично-побутові, перерібки з чужих літератур: В наслідок усіх тих утисків українська сцена обмежуєсь самими «Коханнями».

Доклад І. Л. Шрага був прочитаний секретарем з'їзду А. М. Кремльовим. І. Л. Шраг пише, що народний театр у Південній Росії може бути тільки українським, бо лиш у єму люди почують свою рідну мову. Успіх українських спектаклів показує, що саме такого театру нам треба. Усі писаня для сцени в Росії підлягають театральній цензурі; але для українських пєс існують ще особливі утиски. Забороняють ся пєси історичні і з життя інтелігенції: окрім того безумовно заборонені переклади пєс українською мовою з иньших мов. Драми Шекспіра, Шілера, Молера та иньші, дозволені для сцени російською, заборонені для української. В реєстрі пєс, дозволенних (окремо цензурою!) для вистав людових, не помічена ні одна (!) пєса українська. Спектаклі українських товариств на Україні дозволяють ся лиш урядом краєвим: генерал-губернатором або губернатором, як рівночасно дозвіл на вистави російські дає поліція. Щоб скасувати усі ті утиски, треба просити уряд державний, щоб: 1) Українські пєси підлягали цензурі на однакових умовах з російськими; 2) щоб дозволено видавати і виставляти пєси історичні з життя інтелігенції, також перекладані з иньших мов; 3) щоб українські пєси записані були в реєстр пєс, дозволенних для вистав людових; 4) щоб українські спектаклі дозволяли ся на однакових умовах з російськими.

У докладі Саксаганьского і Карпенка-Карого найбільше говорить ся про те, яким би способом приблизити заробітки товариств театральних. Сі добродії радять забороняти (!) істнованє двох театрів у кождім великім місті, щоб не робити конкуренції. Не дурнож Карпенко-Карий уславив ся тим, що й доси забороняє виставляти свої пєси усім иньшим товариствам, окрім свого... Далі сказано, що треба взагалі поліпшити будинки театрів. Ми так думаємо, що нам тепер насамперед не до будинків; треба визволити ся перше з тих тяжких пут, про які висше сказано.

Може д. Саксаганьский торкаєть ся і того питання, але з газетних звісток того не бачимо.

Загальні збори з'їзду прийняли постанови, вироблені III. виділом:

1. Щоб українська література драматична підлягала цензурі на однакових умовах з російською (себ то, щоб дозволяли ся пєси історичні переложені з других мов і т. д.).

2. Щоб театральні вистави українські підлягали урядовому догляду на умовах однакових з виставами російськими.

3. Щоб українські пєси заведені були у реєстр пєс, дозволенних для вистав людових («народних»).

Сі постанови, в формі мотивованого «ходатайства», будуть віддані на увагу висшому урядови.

Справозданє

з загальних зборів «Дністра».

(Конець.)

Сего року мало товариство перший случай суду мирового в справі відшкодованя (з Шулимом Айдлем в Озірні, пов. Золочів), і 1 случай відмови відшкодованя (Берлеви Ліберманови в Петранці, пов. Калуш), — натомість в всіх прочих случаях пошкодовані члени були цілковито вдоволені і виразили за скорє і точне відшкодованє признанє і подяку. Рівнож доказало товариство знов свій гуманітарний характер признавши в 8 случаях відшкодованє в сумі 1884 зр. 25 кр. в дорозі ласки, де слушні причини промовляли за помилованем пошкодованих, хоть буква статута була против них; з тої суми було 1003 зр. 76 кр. на наш власний рахунок.

Загалом в 4 літах істнованя товариства виплачено уже 1175 відшкодовань в сумі 308.087 зр. 59 кр., а з коштами ліквідації разом 317.523 зр. 95 кр.

Рахунок зисків і страт і рахунок біляису за р. 1896 представлені в формі відмінній, як літ попередних, — а то длятого, що розпорядженем ц. к. Міністерства справ внутр. з дня 5-го марта 1896 ч. 31 В. з. держ. видано в місце попередного розпорядженя з 18-го серпня 1880 нові приписи для товариств асекураційних і приписано таку форму для замкнень рахункових всім товариствам.

Найважнійша зміна є та, що до рахунку зисків і страт в приходах вставлено, яко перенос з року попередного, також цілий фонд резервовий після стану з днем 31-го грудня 1895, і консеквентно з тим почислено в поз. IV. приходів також відсотки і купони від фонду резервового, — а за то в видатках в поз. V. 3. вставлено цілий фонд резервовий після стану з днем 31-го грудня 1896.

Сума видатків збільшила ся значно через то, що сего року відписано нараз з коштів заснованя і організації цілу решту в сумі 7.007 зр. 72 кр., а з коштів інвентаря, друків і матеріялів аґенційних часть в сумі 1570 зр. 60 кр., разом відписано суму 8578 зр. 32 кр., — то є більшє як у всіх літах попередних — бо в передних трех літах амортизовано було з тих коштів 6.145 зр. 96 кр.; іменно в першім році 2.513 зр. 47 кр., в другім році 2.733 зр. 20 кр., в третім лиш 899 зр. 29 кр.

Відписано дальше на страту сего року претенсій певені в сумі 530 зр. 73 кр., — з котрих однак сподіваємо ся часть єще стягнути, так як стягнулисьмо в тім році з непевних претенсій відписаних в році попереднім суму 236 зр. 46 кр.

Кошти адміністрації виносять разом з провізією аґентів 35.834 зр. 04 кр. = 19·35% від суми премій.

Стан цінних паперів збільшив ся о 11.852 зр. 90 кр. і виносив після долученого подрібноґо виказу 68.067 зр. 50 кр. без дочисленя біжучих невіднятих купонів; всі ті папери зложені є в депозиті гал. Банку краєвого.

Стан вкладок процентових в банках і щадницях збільшив ся о 10.583 зр. 62 кр. і виносив з днем 31-го грудня 1896 р. суму 21.974 зр. 13 кр.

За невикуплені полісти у аґентів позітало до жаданя з кінцем року 35.047 зр. 34 кр., однако залеґість та єсть оправдана тим, що члени платять за свої поліси переважно ратами і що власне в осени і зимі 1896 настав в численних повітах серед селян застій і тіснота за грішми через замкненє торгів задля зарази худоби, а самі премії за поліси з остатного кварталу виносили суму 45.332 зр. 60 кр. Значнійша часть тих залеґлостей вже вплинула до каси в протягу I кварталу 1897 р. Впрочім до стяганя премій і грошій від аґентів привязує Дирекция найбільшу бачність, і заплати поступають правильно: в протягу року 1896 вплинуло від аґентів готівкою 186.082 зр. 52 кр.

Переклав (е.)

Поз. „ріжні дебітори“ обнімає решту претенсії з позички уділеної одному з урядників за порукою.

Фонд резервовий збільшився через дочислене приділу з надвигки попереднього року, власних процентів, дробів (крейцарових) з відшкодовань і через податки членів о 16.468 зр. 53 кр. і виносив з кінцем року 54.731 зр. 04 кр., а дочислюючи 20% з надвигки сегорічної по мисли § 69 статута виносив стан фонду резервового по кінець року 1896 суму 55.269 зр. 61 кр., — отже перевищив уже суму капіталу основного. Факт сей, в звязі з доканоною амортизацією решти коштів заснованя і організації, становить важний крок в розвою Товариства, бо по мисли закона і статута буде можна вже від слідуочого року почавши обертати надвигки щорічні на сплату капіталу основного, а відтак на звороти для членів.

Резерва премій зістала обчислена на підставі дозволу ц. к. Міністерства справ внутрішніх (рескрипт з дня 30/12 1896 ч. 39237) в висоті 33 1/3% від суми премій, по відчисленю участі Товариства контракураційного і виносить 34.737 зр. 03 кр.

Резерва шкід на рік слідуочий обнімає 1 відшкодоване, котре до кінця року не було ще виплачене, — однак з початком біжучого року вже виплачено.

Всі три резерви мають цілковите покриття в цінних паперах і локаціях банкових, вказаних в активах.

Поз. „ріжні кредитори“ в сумі 269 зр. 15 кр. обнімає претенсії агентів за неніднесеною провизією.

Надвигка доходу виносить в наслідок більших одноразових амортизацій, о котрих вище була бесіда, суму 2693 зр. 83 кр., — з чого після статута припадає 20% = 538 зр. 56 кр. до фонду резервового і 25% = 673 зр. 21 кр. властителям листів уділових. Що до решти предкладає Рада Надзираюча окреме внесення.

Вісти політичні.

Архикнязь Франц Фердинанд приймав на аудієнції 18-го с. м. гр. Баденього.

Дня 17-го с. м. утворено в Відні субскрипцію на нову 3 1/2 процентову ренту інвестиційну. Участь публіки була так великою, що сподіваються, що сума тої позички буде покритою кілька разів.

„Oester. Volkszeitung“ подала вість, що етат урядників в залізничнім міністерстві є переповнений а бюджет того міністерства мусить зредукувати ся, длятого хотять зменшити число урядників при тім міністерстві. 150 урядників з міністерства має приділити ся до служби в поодиноких дирекціях залізничних. Урядник, що тепер поставлено їх в стан розпорядимости, а котрих є понад 80, одержать вкінці місце призначеня. При перенесенях буде узглядняти ся по можности личні відносини кожного з урядників.

Угорська депутация палати послів і магнатів, що брала участь в урочистях в Прешбурзі, з причини, що цісар мав прийняти єї на аудієнції доперва на третім місці, ображена тим виїхала з Прешбурга не представивши ся Цісареві. Епілюгом тої події була інтерв'єляція в угорскім соймі домагаюча ся поясненя тої справи. Президент палати Шіляді відповів, що ціла та подія оснований на непорозуміню і що ніхто не мав наміру образити парламент. Президент кабінету Банфі відповів, що не правительство а мійська рада уклала програму урочисти. Нинішня рада міністрів в Будапешті займає ся справою квотової угоди. Сподіють ся, що дорогою устного пактованя наступить порозумінє з Австрією.

В німецькім парламенті новелю до закона о зборах і товариствах по обширній дискусії ухвалено голосами консерватистів відслати єї до комісії зложеної з 28 членів. Дебата була горяча а противили ся їй поступовці устами Ріккерта, соціалісти Зінгера і кн. Радзівіла іменем Поляків.

Грецька армія з під Домокос уходила в порядку. Генерал Смоленський одержав приказ удати ся до Неамінзеля, звідки попливе з своєю бригадою до Лямії, щоби сполучити ся з про-

вою армією. Президент грецького кабінету Ралі поновив протест перед репрезентантами держав, против дальших атаків Турків і заявив, що сли роз'єм не наступить як найскорше, то Греція покличе загальне ополченє і уоружить всіх хлопів, щоби повздержати інвазію Турків. З Константинополя доносять, що Едем паша одержав приказ застановити дальшу воєнну акцію. Едем паша повідомив о тім розказі Греків; рівнож і командант турецьких війск в Епірі повідомив грецького команданта, що одержав уповаженє умовити ся о воєнний роз'єм. Едем паша прислав вже до Царгороду відомість, що турецька армія прийшла вже до Домокосу. В дипломатичних кругах говорять, що цар гратулював султанови дотеперішних побід, але рівночасно відкликав ся до єго замилованя покою, виражаючи надію, що положить кінець дальшому розливу крови.

Новинки.

— **Концерт.** Руско-народні тернопільскі товариства а то: „Руска Бесіда“, „Руска Бурса“, філія тов. „Просвіта“, філія „Руского педагогічного товариства“ і завязуючий ся „Тернопільскій Боян“ устроюють дня 27-го н. ст. мая, се є в слідуочій четвер (на лат. Вознесенє), музикально-вокальний вечерок в пам'ять XXXVI. роковин смерті Тараса Шевченка. Запрошеня вже розсилають ся. — Вечерок відбуде ся в салі „Сокола“. — Небавом оголосить ся подрібна програма.

— **Другий театр руский(?)**. До Теробовлі прибула нова трупа театральна під дирекцією К. Підвисоцкого а зарядом Є. С. Новицкого. Перше представленє відбуло ся ві вторник, на котрім відіграно дві штуки „Добром за зле“ народний образ в 2 актах і „Не пхай носа“ комедію в 1 актї. Обі ті штуки написав Луцки, автор „Ночи Вефлемекі“. В обох штуках грали: Єліньскій, Р. Роскош, М. Роскош і Новицкий а з женци: Новицка, Яремівна і Краєвска. Театр сей носить назву „Народного театру“. Близших відомостей про єю трупу годї на разї засягнути.

— **Львівскі клініки.** В суботу 22-го мая відбуде ся акт посвяченя і відданя будинків клінік медичної і хірургічної на ужиток факультету лікарського львівского університету.

— **Зухвалий злодій** вкрав ся недавно ночью до помешканя підполковника Моссінга при ул. Сакраменток ч. 5 через виважене вікно в партері від улиці і украв годинник, табакерку та сурдут. Відей коритарем дістав ся до єсїдного помешканя графинї Голевської і украв золотий годинник, срібну брошку, три золоті перстені з шкатулки при вікні і портмонежку, почім утік.

— **Пам'ятник Марії Тереси** в Прешбурзі, відкрито торжественно, минулої неділі в присутности ціс. Франца Йосифа. Поставлено єго на пам'ятку обходженого в 1892 р. ювілея коронації ціс. Франца Йосифа угорским королем. Пам'ятник високій 11 метрів, стоїть на давнім коронаційнім узгір'ю над Дунаєм і представляє Марію Тересу на коні. З лівої сторони видно стаять маїната з рукою витягнуеною в далеч, по правій стоїть стаять міщанина-воєвника, опертого на мечи. На гранітовій підставі світить з переду напис: *Vitam et sanguinem*, з заду посвяята. Творцем пам'ятника є різьбар-артист Фадрус, ученик славного Тільгнера.

— **Дош причиною пожеару.** Пані Йосифа Ічовска в Мушині, спровадила кільканайцять мішків вапна до будови дому і зложила єго в шопі. В тім лонув дош, а що в даху були діри, дош падав на негашене вапно, котре і зачало ся гасити і викликало пожеар. Ціла шона згоріла. Запопонадливому ратуєвкові робітників завдячити належить, що огонь не переніс ся на дома близько шопи.

— **Квіток єго зрадив.** До лісничого в добрах гр. Абенсперг-Травна в Бокфліс стрілив хтось з корчів в хвили, як лісничий входив до свого дому. Куля на щастє єго не поцілила, она перелетівши понад голову застрягла в образі на стіні. Почали шукати за розбійником, але дарма; доперва на другий день найшов лісничий прибитку зі стрілиби, що овинена була в папір. Розвинувши єго, пересвідчив ся, що то був кусник квіту податкового, виставленого на назвище Лехнера, звісного в цілій околиці.

— **Експлозія мучного пилу.** В Бруксели в паровім млинї наступила несподівана експлозія мучного пилу. Повстав відсі пожеар, що знищив цілу фабрику. Шкода в матеріялі дуже велика, один робітник стратив житє. При ратованю кількох стражаків потерпіло ушкодженє.

— **Князь в спілці з жидом.** Під фірмою „Промисл лісний К. Любомірскій і Сп.“ утворила ся спілка гандлева з осідком в Креховичах, в цілі веденя лісного промислу. Явними спілниками спілки є князь Казимір Любомірскій і жид у-

горекій Ляйос Кризер, властитель дібр і промисловець у Відні. Є то той сам жид, про котрого ми недавно писали, що з жебрака став через шахрайство богатирем. Сумно, що князь, потомок польских магнатів, лучить ся з жидом в спілку, щоби вищити до послідного дерева ліси галицькі.

— **Божевільність ізза скупства.** У Відні збожеволіла Роза Діц, що числила 67 літ, а від чверть столітя занимала скромну комнатуку при Віндмільгассе. Нікого у себе не приймала, а на житє видавала денно лише 20 кр. Раз на день виходила до міста а потім вже не опускала хати. З обави перед злодіями двері замикала на три замки. Недавно тому поліціянт узрів єї як у вікні вимахувала руками і видавала дикі голоси. Відведено єї до закладу божевільних. Найшли у неї звизж 200.000 зр. в дукатах і в паперах вартостних. Запитана, що думає зробити з грішми, відповіла: „Я не маю нічого і коштів ліченя платити не думаю. Єсьм варятка, а при тім голодна. Дайте мені їсти, а богато!“

— **Любов, задрість і вязниця.** В Вишатицах на фільварку служниця Людвіка Горєчка запалила серце в молодім огороднику. Вандасевич, 18-літній хлопець, видав ся кілька разів денно з своєю любовою і на думку єму не впало, що в любови має непрощених спілників. Тимчасом довідує ся, що парубчак Петро Беліх та писар Іван Кляр тішать ся також взглядами єго любови. Проворна Людвіся управляла так вміло трома обожателями, що ніколи всі три не зішли ся разом до кухні. Але Вандасевич був лицар хоч куди, — заосмотрив ся в ніж та револьвер і зачекав в неділю під кухнею на своїх суперників. І справді, надійшов векорі Беліх, і єму впакував Вандасевич 5 протів в праву грудь. Надійшов незабавом і писар, і видячи, що ся стало, хотів Вандасевича розброїти, але надаром, бо довів лише єго до такої пасії, що той добув ножа і штовхнув ним Кляра в бедро. Оба ранені лежать тепер в перемискім шпиталі а Вандасевич віддаєсь любовним думкам в вязницю.

— **Женщина доктор медицини.** З Будапешту доносять, що сими днями відбула ся в тамошнім університеті перша промоція женщины на доктора медицини. Титул сей одержала гр. Гугонай, що вже від 22 літ занимала ся лікарскими студіями. Специальностю єї є жіночі недуги.

— **При нагоді ювілея королевої Вікторії** один з „незадоволених“ др. Морісон Давідзон, обурений висказом єпископа льорда Ріноу, що „правліню монархії товаришин мир і доброту“ зазначає, що королева в протягу єго панованя санкціоновала загалом 34 воєнних акцій, з котрих ні одна не служила до оборони вітчизни. В доказ своєго твердженя, наводить в хронологічнім порядку всі виправи, предпріяні до країв в інших частях євіта, з виймком війни кримської — почавши від виправи до Канади в р. 1837 — 43, а скінчивши на експедиції проти короля Беніу в р. 1897.

— **Етимологія і фонетика.** В 1-шій часті статії під сим заголовком зайшла одна важна похибка: в стовпці 3-ім належить читати „старословянський“, а не „старословяньскій“. Старословянським язиком нічого ніколи не було писаного, а єв. Кирил і Методий уживали язика старословенського. Також треба читати всюди Словяни, словянський, а не Славяни і т. п., також — „літературний“, а не „літератеский“.

Наука, штука, література.

Сими днями повив ся перший випуск творів Юрія Федьковича в Чернівцях, заходом редакції „Буковини“; Впорядкував др. Василь Щурат. Сей випуск обнімає поезії Федьковича з років: 1859—1860 (стор. 5—13) дальше поезії з 1861 (стор. 15—91) і частину поезій з року 1862 (від сторони 93 до кінця книжки.)

Видаєє є дуже добре і старанно оброблене. Впорядчик хоть мав не мало труду, праці і перепон вивязав ся дуже хорошо з своєї тяжкої задачі.

„Зорі“ ч. 9-те з 1 (13) мая містить в собі: докінченє новелі Нестора Лендіна „Зломані крила“, — „З поезій Миколи Чернявского“, — початок комедії на чотири дії Бориса Грінченка „Нахмарило [Дядькові примхи]“, — „Плач Українки над домовиною Куліша“ Надежди Б., — „Сльоза над домовиною Куліша“ і „Споминка про незабутнього єсєїда Куліша“ І. Трощького, — початок оповіданя з давню минулого „Не судилось“ написав П. Л-сь, початок студії д-ра В. Шурата „До історії останного побуту П. Куліша у Львові“. — вкінці звичайні рубрики. Ілюстрацій є три: Князь Константин Іванович Острожскій гетьман велико-литовскій † 1533 року [з портрету належачого до графа Михайла Типкевича], образ Еман. Шпіпера „У малярк“ і „Камінь Кратера в Явнім“. Піваркуш „Словаря рос.-укр.“ долучений до єго числа обіймає сторони 231—238 [від слова „Равноугольний“ до „Разговорить ся“].

Розклад їзди на залізницях

після часу середно-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Поїзд	год.	приходить до Львова	Поїзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6:—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	„	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
„	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
„	8:25	з Сокала і Ярослава через Раву	„	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадом
„	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	„	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом
„	10:35	з Ярослава	„	9:25	до Белци в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	„	9:40	до Янова
поспішн.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірєм і Хировом	мішаний	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	„	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в свята
„	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
„	5:25	з Белци в спол. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
„	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Скольбого
„	6:—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{5}-\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{9}-\frac{30}{9}$ щоденно, від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в повсякденні дні
Ніч			„	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадом сполуч.	Ніч		
мішаний	8:—	з Янова від $\frac{1}{5}-\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{9}-\frac{30}{9}$ щоденно, від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в повсякденні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірєм і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокала і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}-\frac{31}{8}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	„	7:30	до Стрия і Лавочного
„	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	„	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	„	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10:—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадом і Н. Санчом
„	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	11:—	до Підволочиск і Бродів
„	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	„	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадом і Н. Санчом
„	3:30	з Підволочиск	„	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом	„		

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих у Львові, Ринок ч. 25., (I. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіших журналів. 45—?

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДУ під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісти, життєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
 „ піврічно 2 р.
 „ чвертьрічно 1 р.
 За границею річно 8 рубл.
 „ піврічно 4 рубл.
 Редакция, адміністрація і експедиція
 Львів, ул. св. Миколая 13.

Вже появилася з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, вепрові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкуненого набулу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народово Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. послілках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по уміренних цінах. 25—?

З Друкарні В. А. Шийковського.

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 56—?

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповіджеєм і

3¹/₂⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂⁰/₀ Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4⁰/₀ з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.